

Collegial=Lidende

for

Danmark og Norge.

Med Kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 21. Den 25de Mai 1805.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redacteurer, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Offentlig Foranstaltning.

(Slutning af Bekjendtgjørelsen om Jordemodereskolen og
Fødselshuset i Kiel.)

§. 7. Frugtsommelige Fruentimmer fra Hertugdømmene
fulle, naar de om deres Fattigdom fremlægge en Attest fra
Stedets Øvrighed eller Præst, uden Betaling optages og
pleies i Fødselshuset. De erholde, 4 til 6 Uger før, og
3 til 4 Uger efter deres Forløsning, frit Ophold, Pleie
og Forsørgelse med Ild og Lys, passende Spise og Drikke,
og de fornødne Lægemidler. Mindre trængende Frugt-
sommelige, der ligeledes ønske at modtages i Føds-
selshuset, og igrigt, ligesom fornavnte Fattige, under-
kaste

kaste sig dets Indretninger, betale kun 2 Mk. ugentli-
 gen for deres Kost, og erholde uden Betaling Ophold,
 Pleie, Opvartning og Forsørgelse med Lys, Fld og Læ-
 gemidler. Men de ere forpligtede til, fra dets Steds
 Præst, hvor de sidst have boet, at tilveiebringe et Be-
 viis, at de høre til hans Menighed, og at overlevere
 Samme til Overlæreren eller Directionen. Under sam-
 me Betingelser kan den Fattige, som har besvangret et
 Fruentimmer, uden at have lovet hende Ægteskab, an-
 søge om den Besvangredes Forløsning i Fødselshuset,
 og paa samme Maade erholde den. De, som paa den-
 ne Maade modtages, erholde før deres Vortgang en af
 Directionen for Jordemoderanstalten udfærdiget Attest,
 hvorved Forløsningen og Barnets Fødsel og Daab be-
 vidnes. Formedelsst denne erholde de Eftergivelse af den
 paa Samleie uden for Ægteskab ellers hvilende lovlige
 Straf. §. 8. Ogsaa velhavende Frugtsommelige af alle
 Stænder skulle modtages i Fødselshuset, og der, i egne
 Værelser, imod passende Betaling, for hvilken de for
 deres Modtagelse skulle stille Directionen tilbørlig Sik-
 kerhed, finde alle nødvendige Anstalter til Bequemmel-
 lighed og Hemmeligholdelse; disse have ingen videre At-
 tester at medbringe, og staae ei videre i Forbindelse med
 Indretningen. §. 9. Enhver Frugtsommelig er for-
 pligtet til, naar hun forlader Fødselshuset, at tage sit
 Barn med sig. For deres Børn, som maatte døe i
 Barns,

Barnsnød eller Barselseng, eller, efter Fødselen, hertil maatte snige sig bort, og efterlade eet eller flere Børn, sørger det Sogns eller Steds Commune, hvor Moderen, før hendes Modtagelse i Fødselshuset, sidst opholdt sig; og, saafremt denne maatte troe, at en anden Commune var pligtig til denne Omsorg, skal den afgjøre saadant, men kan ei undslaae sig for, ad interim og til Sagens Afgjørelse, paa tilbørlig Maade at anbringe og efter Samvittighed at sørge for Barnets Pleie. Finder Indretningen, ved Menneſtevenners veldædige Omhu, Leilighed til at anbringe en fattig Moders Barn, med hendes Samtykke; saa bliver Saadant Indretningen uformeenet, saafremt Barnets Modtager forbinder sig til dets fortsatte Pleie og Opdragelse, indtil det bliver istand til selv at ernære sig. I saadant Fald bliver Barnets Ophold og Forsørgelse, paa Modrens foransorte Vortgangsattest, udtrykkeligen angivet. Fremmede Frugtsommelige skulle stille tilstrækkelig Sikkerhed af en Mand, der paa samme Maade forpligter sig til, i Nødsfald at paatage sig Barnets Anbringelse og Opdragelse. §. 10. Det særegne Opsyn over denne Anstalt føres af en særskilt Direction, som bestaar af to Medlemmer af Sanitetscollegiet og Jordemoderanstaltens Overlærer, samt i oeconomiske Anliggender Indretningens Kassierer. Denne Direction modtager de sig fra foransorte Lande mældende Lærlinge, naar de findes

behoer

behørigen qualificerede, prøver dem efter Læretidens Udløb, og meddeler dem, uden Betaling, paa ustemplet Papiir, et Vidnesbyrd om deres Duelighed, hvori dennes Grad, ved bestemte Betegnelser, som gjøres Øvrighederne bekjendte, er udtrykt. Staden Altona er det allernaadigst tilladt, i det der vedblivende Fødselshuus og ved den deri ansatte Lærer og Overjordemoder, at lade Underviisningen vedblive for Udlandinger og Altonaerinder; dog skulle de der underviste Jordemødre, naar de ville udøve deres Konst i de kongelige Stater, underkaste sig en Prøvelse resp. i Kjøbenhavn eller Kiel. Tøvrigt skulle denne Directions Medlemmer, forsaavidt enhver tager Deel i de ham paaliggende Forretninger ved Institutet, holde sig den dem særskilt meddeelte Instruction efterrettelige. Anstaltens Deconomie besørges af en egen Deconoma, under Directionens Opsyn; men Overopsynet over Jordemoder skolen og det dermed forbundne Fødselshuus fører Sanitetscollegiet, til hvilket alle Bedkommende i alt, hvad Lærlingenes Modtagelse i Jordemoder skolen og de Frugtsommelige i Fødselshuset angaar, have at henvende sig.

Blandede Efterretninger.

Ved den her accrediterede russiske Minister, Nidder von Lisakevitj, har Hs. Majestæt Keiseren af Rusland ladet tilstille Laugmand Lund, fra Færøe, en Guld-
daase

daase med Hs. Keiserlige Majestæts Ziffre i Brillanter. Anledningen var denne, at en for nogle Aar siden fra Archangel til Engelland bestemt russisk Eskadre, under Admiral Varatinskys Commando, traf paa Reisen et langvarigt haardt Veir, hvorved endeel Skibe mistede deres Master; især havde Orlogsskibet Jeroslawi, hvor paa Eskadrens Chef befandt sig, taget stor Skade, ikke alene paa Masterne, men endog ved at have faaet Roret knækket. I denne Forsatning kom dette Admiralskib under Baagaen, een af Færøerne, hvor det ved mange Skud tilkjendegav sin farlige Forsatning, der bevægede Laugmanden til, selv at ile Skibet til Hjælp; dette var han og saa heldig at opnaae, og fik Skibet bragt i en god Havn. Laugmanden, som paa denne Øe var den Eneste, der kunde tale Sprog, som den russiske Admiral og Officererne forstode, søiede da saadan Anstalt, at Admiralen, efter 3 Ugers Forløb, fik sat Skibet i den Stand, at det kunde fortsætte Reisen til Skotland, altså uden at Laugmand Lund vilde modtage den ham af benævnte Chef tilbudne Belønning.

Under 24de d. M. har det behaget Hs. Majestæt allernaadigst at resolve: "at det maa overlades til enhver af de hidtil privilegerede Bryggere i Kjøbenhavn, at vælge, enten han, ved dette Aars Udgang, vil have den ham ved den kongelige Resolution af 4 Januar

1805 forsikkrede Godtgjorelssesum af 4.000 Rdlr. udbetalt contant, eller og i en kongelig Obligation, som giver Forsikring om, at Eieren af den Gaard, for hvilken den udstedes, har indestaaende en Sum af 4.000 Rdlr. i den kongelige Kasse, hvilken Obligation træder i Privilegiets Sted, til at give Gaarden Værdie for Eieren og Prioritetshavere, og til den Ende følger Gaarden, saalange Eier og Pændthaver det vilde, men ogsaa derfra, naar begge Parter derom ere enige, kan adskilles, og da udbetales af den kongelige Kasse, efter et Aars Opsigelse; hvorhos, for at fremme Nøiemedet af saadan Obligations Udstedelse, alle Bestyrere af offentlige og Unnyndiges Midler ere bemyndigede til at antage saadan Obligation, hvis Værdie kan sættes ved Siden af Contant, til Sikkerhed for den fulde Sum, hvorpaa den lyder, da ellers faste Eiendomme, formedelsf Foranderligheden af deres Værdie, kun kunne være lovligt Pant for $\frac{2}{3}$ Dele af deres Taxations-Sum.

I Videnskabernes Selskabs Forsamling den 17de Mai forelæste Hr. Professor Treschow en Afhandling om Marsagen til Legemernes Elasticitet, med en almindelig Indledning. Paa det udsatte historiske Priis-Spørgsmaal, om de ved Galhuus opgravne Guldhorn, var indkommet et Priiskrift med Devise: i Mulm de sig hylle de gamle Skrifter; hvilket Skrift blev tilkjendt den udsatte

satte Guldmedallie af 100 Rdlrs. Værd. Ved Seddens
lens Nabning befandtes Forfatteren at være Hr. Peter
Erasmus Müller, Professor i Theologien ved Kjøbens-
havns Universitet.

Ved kongelig Resolution af 15de Mai d. A. er
Kammerherre og Staldmester F. E. A. v. Røepstorff
allernaadigst fritagen for de ham befalede Stutterie-Rei-
ser i Danmark og begge Hertugdømmene, samt udnævnt
til at være tillige Overstutmester.

Til den Evolutions-Eskadre, som, ifølge kongelig al-
lernaadigst Resolution, under 18de Jan. sidstafvige,
skal i Aar udgaae til Marinens Øvelse, ere efterskrevne
Officerer, under 17 d. M., allernaadigst udnævnte som
Commanderende, Divisions-Chefer i Eskadren og Stikbs-
Chefer, nemlig:

Til commanderende over Eskadren, Contra-Admi-
ral Lütken, der i sin Tid heiser sit Contra-Admirals
Flag paa Fregatten Frideriksteen, og faaer til Flag-Ca-
pitain hos sig, Capitain Baron v. Holsteen;

Til Divisions-Chefer i Eskadren, Commandeur
Lühow, der overtræder paa Fregatten lille Belt, og
Commandeur Herbst, paa Fregatten Eideren;

Til Stikbs-Chefer: 1) Capitain M. E. Ulrich,
paa Fregatten Frideriksteen; 2) Capitain Lemming, paa
Fres

Fregatten *Hlle Belt*; 3) Capitain *Koesoed*, paa Fregatten *Eyderen*; 4) Commandeur-Capitain *Krieger*, paa Fregatten *Elven*; 5) Commandeur-Capitain *Ellebrecht*, paa Briggen *Sarpen*; 6) Commandeur-Capitain *Lindholm*, paa Briggen *Mid-Elven*; 7) Commandeur-Capitain *Brant*, paa Briggen *Glomen*; 8) Commandeur-Capitain *Bessel Brown*, paa Briggen *Hama*; 9) Commandeur-Capitain *F. C. Fischer*, paa Briggen *Brevdrageren*; 10) Capitain *Jessen*, paa Skonnerten *Ørnen*.

Under 21 d. M. ere samtlige Amtmænd i Danmark (*Bornholm undtagen*) fra det danske Cancellie blevne tilfrevne saaledes:

P. M.

Da der er indkommet adskillige Forespørgseler om, hvorledes de, ved Cancelliets Skrivelse af 12 Februar sidstleden *), bestemte omstændelige Registre af Lands-

tings
*) Dette, som ogsaa afgik til samtlige Amtmænd, lyder saaledes:

P. M.

Da Hs. Majestæt, ved Forordningen af 25de f. M., har, i at ophæve de hidtil værende Landstinge og Raadstue-Retter i Danmark, og i disse Retters Sted at anordne Lands-Overretter, tillige befale, at de Skjoder og Pantebreve, som hidtil ere læste ved Landstingene, herefter skulle læses ved Herreds- eller Birk-

tingenes Pante- og Skjøde-Protocoller, til Brug for Herreds- og de kongelige Birketing, skulle indrettes, og man tillige er bleven gjort opmærksom paa, at det vilde medføre større Nytte, dersom vedkommende Underretter, istedet for de ommældte Registre, bleve forsynede med fuldstændige Udskrifter, fordi man da ikke behøvede jevnligt at søge til Landsøverretterne, for derfra at erholde Udskrifter og Attester, angaaende hvad der forehen ved Landstinget er passeret; saa har man i Dag tilskrevet Landstingsfriveren ved forrige Sjælands, Fyens, Lollands og Falsters Landstinge, saavel som Landstingshørereren ved forhenværende Nørre- Sjællands Landsting, følgende. "For ethvert Herred eller kongeligt (det er forhen værende Rytter-Districts) Birketing, skal forsat-

ketingene; saa har Cancelliet, under Dags Datum, tilskrevet samtlige Landsdommere, at ville foranstalte, at der af de nu værende Landstingsfrivere bliver af Pantebøgerne, til Brug for Herredsfogderne og de kongelige Birkedommere, gjort omstændelige Registre for ethvert Herred, hvilke derefter skulle tilstilles vedkommende Embedsmænd. Tillige ere samtlige Landsdommere blevne tilskrevne om, at foranstalte, at Landstings-Protokollerne og Archiverne blive afleverede til den vedkommende Lands-Overret, hvorfra i sin Tid de fornødne Udskrifter og Attester om, hvad der ved Landstingene er passeret, vil blive at udlævere. Hvilket man ikke har villet undlade herved tjenstligt at tilmælde Dem til behagelig Efterretning og Beskjendtgjærelse for Vedkommende.

tes en Afscrift i Chronologisk Orden af de nu gjældende Skjæder, Pantebreve og andre Documenter, som stifte Ret i Tingen i de Eiendomme, der ligge i Herredet eller Birket, overeensstemmende med Bestemmelsen i Forordn. af 25 Jan. 1805 §. 20, og disse Afskrifter forsynes med, et alphabethisk Register. Dog skal, i de Tilfælde hvor Jordebøgerne ved Panteobligationer ere ordlydende med dem ved Skjædet, Overeensstemmelsen blot anmærkes, uden at affkrive hine. Dette skal ligeledes skee, hvor Forskjellen imellem dem er af den Beskaffenhed, at den ved een eller flere Anmærkninger kan gjøres kjendelig, uden at Tydeligheden i opkommende Tilfælde derved svæktes; og endeligen skal der blot gjøres Udtog, hvor det er aabenbart, at et Udtog kan, under enhver Forudsætning, supplere Documentet, for saavidt derom nogen- sinde kan blive Spørgsmaal, saasom: hvor negotium bestaaer i et eneste passus, og den stiftede Ret er uomstøtelig, f. Ex. Skjæder til Kongen paa Kaldsrettighed. De udstedte Afskrifers Rigtighed bekræftes af Landstings-Skriveren og tilstilles efterhaanden, som de blive færdige, den vedkommende Amtmand, for at overleveres til Rettens-Betjenter. I den Tid, som medgaaer, inden et Herreds eller Kongelig-Birketing har saaet sin Afscrift til Rettesnor, skal Landtingshøreren udstede de forlangende Attester om Godssets Behæftelse, ligesom og besørge Forhæftelser paa Vedkommendes Begjæring udstedte,

alt

alt imod sædvanlig Betaling og den paabudne Forhøielse af $12\frac{1}{2}$ Procento. For Betøbet af det, som for flige Attesters Udstedelse eller Documenters Udskættelse maatte indkomme, aflægges maanedlig Regnskab til Cancelliet."

J at tilmælde Dem dette til behagelig Efterretning og Bekjendtgjørelse for Vedkommende, skulde Mand derhos tjenstligst anmode dem, at ville, det snarest muligt, foranstalte meddeelt til vedkommende Landstingshører en Specification paa de Eiendomme eller Hovedgaarde, som ligge i ethvert Herred eller kongelig Birk i den Dem anbetroede Embedskreds, overensstemmende med Forordningen af 25 Jan. 1805 §. 20, da der, naar saadan Specification ikke have ved Haanden, let kunde indløbe nogen Feil, ved at hense Eiendommen til et urigtigt Herred eller Birk, især om Skjødet eller Pantebrevet ikkun nævner Amtet.

Forgivninger.

Bed Reskript af 24de d. M. til Stiftamtmanden over Lolland og Falster er det fastsat, at de 4 Cogne, Taagerup, Thorslunde, Errindes og Ølstrup, der hidtil have hørt til Musse Herreds Jurisdiction, maae til Bequemmelighed for bemældte Cognes Beboere underlægges Fugelse Herred.

Bed

Ved Reskript af 1ste Februar d. N. til Stiftamtmanden og Biskoppen over Ribe Stift ere, efter et fra Skoleinspekturerne i Holstebro By indsendt Forslag til en Borgerkoles Oprettelse sammesteds, samt de, saavel af Stiftsoverigheden som af Commissionen for de danske Skolars bedre Indretning, derover afgivne Betænkninger, følgende Bestemmelser, indtil videre, i denne Henseende fastsatte.

1) Det i Holstebro værende Fabrikhuus ffænktes for bestandigt til Skolehuus for Byen og Bolig for Lærerne. Bygningernes Istandsættelse, samt Skolens Inventarium af Borde, Bænke med videre, og de fornødne Lærebøger for Skolelæreren og fattige Børn bekostes første Gang af de Penge, der ere i Behold fra Fabrik-Indretningen; det Overskydende gaaer i Kirkens Kasse; hvorimod denne bekoster et Lærvehuus bygget ved Skolehuset, og siden holder disse 2de Huse i forsvarelig Stand.

2) Skolelæreren nyder aarligt 200 Rdlr. i Løn og 30 Rdlr. til Ildbebrændsel, hvorfor han skal holde de 2de Skolestuer forsvareligt varme; af disse 230 Rdlr. udreder Kirkens Kasse til hver 1ste Januar 10 Rdlr., og til hver St. Hansdag 10 Rdlr.; det øvrige lignes paa Byens Indvaanere, efter enhvers Formues Tilstand og Leilighed; dog afgaaer heri, naar Borchs Enke dør,

det

det, som hun og Broder Thomas Brevig have tillagt Skolelæreren.

3) I hvert Aars December Maaned sammerkaldes samtlige Indvaanere i Holstebro af Bysfogden til et Raadstue Møde, for i en dertil indrettet Protocol at votere paa 4 Mænd, der for det følgende Aar skulle udnævnes til at ligne Bidraget til Skolevæsenet; og skulle disse 4 Mænd, hvad enten de ere Borgere, Embeds- eller private Mænd, være pligtige til at forfatte Ligningen i Januar Maaned; denne Ligning skal in duplo forfattes og strax henlægges paa Raadstuen i 8 Dage til Eftersyn af Indvaanerne, hvilke, inden denne Tids Udløb, skriftligen skulle anmelde, om og hvad de have imod Samme, hvilket derved efter Stifts-Overighedens Dom bliver at afgjøre; derefter skal den halve Deel indkraves inden 1ste Mai, og den anden halve Deel inden 1ste October ved Byens Kæmner.

(Slutningen følger.)

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 11te Mai er Cand. Juris N. Arentzen meddeelt Bevilling som Procurator for alle Over- og Underretter i Norge. Den 17de, Cand. Theol. S. Johnsen udnævnt til Lector Theologiæ ved den latinske Skole i Island, og skal han,

ser.

foruden hese Religions-Underviisningen, paatage sig
 hvad Lærefag, der, efter Biskoppens Skjænnende, ved
 de 2de nuværende Lærere ikke kan bestrides, tilligemed
 Opsynet ved denne Skoleindretning; Sognepræst til Maibølle
 Menighed i Lolland, O. F. Sand, confirmeret til
 Sognepræst for Førslov Menighed i Sjælland; personel
 Kapellan P. Nahr Duus ligeledes til Sognepræst for
 Skjorpinge og Faardrup Menigheder i Sjælland; Cand.
 Theol. A. Hesselberg ligeledes til Kapellan pro Persona
 for Glumsøe og Bovelse Menigheder i Sjælland; Cand.
 Theol. A. N. Glensburg ligeledes til Sognepræst for
 Varum og Lynghye Menigheder i Aarhus Stift; Dis-
 tricts-Chirurg i Thisted, E. Neve, udnævnt til Chi-
 rurg i Ebeltoft samt sender Mols og Østerlisberg Her-
 reder under Randers Amt. Den 24de, Procurator
 J. Heboe til Bysfoged og BySkriver samt Bøler og Maa-
 ler, i Bordingborg; Capitain-Bagtmester og Garni-
 sons-Auditeur i Nyeborg, E. Vech, til Borgemester,
 Bysfoged og Raadmand samt By- og Raadstueskriver i
 Korsør; Birkedommer i det antvorskovske Birk, Can-
 cellie-Secretair K. L. Bagger, tillige til Borgemester
 i Slagelse; Auditeur ved Hs. K. H. Arveprinds Freder-
 riks Regiment, J. E. Dichmann, til Bysfoged i Sla-
 gelse; Procurator J. J. Schavenius til Sørenskriver i
 Øst- og Vest-Finmarken; Cand. Theol. A. W. Glahn
 confirmeret til Sognepræst for Maibølle Menighed i

Lolland; Cand. Theol. H. P. Bang ligeledes til Rappellan pro Persona for Asperup og Roerslev Menigheder i Syen; Borgemeister i Viborg, Cancellieraad E. Tolstrup, til Byefoged i Faaborg samt Herredsfoged i Salting Herted; Birkedommer og Skriver ved Nielstrup og Rødsted Birker, samt Postmeister i Sætkjøbing, E. Hartmann, tillige til Byefoged og Byeskriver i bemældte Sætkjøbing, samt Herredsfoged og Skriver i en Deel af Musse Herred i Lolland.

Under det tydske Cancellie: Den 17de Mai er Legationsraad og Directeur ved Fiskerie- og Handels-Institutet i Altona, J. P. Tezier, udnævnt til Geheim-Regationsraad med virkelig Statsraads Rang; Adjunctus Ministerii i Bergstadt, G. W. Mieden, til Diaconus i Horst under Münsterdorffs Provstie; Rector i Tønningen, J. G. Stubbe, til Rector ved Skolen i Husum.

Under Generalitetet: 17de Mai er Exam. Juris Lykshof udnævnt til Second-Lieutenant ved det nordre sjællandske Landværn-Regiment; i det holsteenske Infanterie-Regm. ere: Capitain J. E. H. v. Krabbe befuldmægtiget til Major; Capitain U. P. v. Fischer til Compagniechef; Prem. Lieut. J. v. Hempel til Stabscaptain; Charact. Prem. Lieut. P. E. v. Ahlesfeldt til virkelig Premier-Lieutenant, og Fændrik G. A. v. Heinen
til

til virkelig Second-Lieutenant; Major og Compagniechef af det 1ste østre jydsk Landvårn-Regim., E. G. v. der Lühe ansat à la suite ved Regimentet; Major à la suite ved det schlesvigske Rytter-Regim., J. K. Baron Juel Wind, efter Ansøgning, afgaaet fra Regimentet og ansat som Major à la suite af Kavalleriet; Prem. Lieutenant à la suite ved Livgarden til Fods, H. B. Greve af Schack, efter Ansøgning, i Raade af Krigstjenesten afskediget; afskediget Prem. Lieutenant J. C. v. Franck befulgt til Capitain og Compagniechef i det søndre sjællandske Landvårn-Regiment; Prem. Lieut. E. v. Starck af det 1ste østre jydsk Landv. Regim. forundt Capitains Character af Landvårnet, og Premier-Lieut. i bemaldte Regiment, E. v. Paulsen, udnævnt til Capitain og Compagniechef i Samme; den ved Livgarden til Fods standne og i civil Staten employerede Premier-Lieut. S. v. Brockdorff afgaaet fra Garden og udnævnt til Capitain af Armeer.

Under Oekonomie- og Commerce-Collegiet:
Den 8de Mai er Kjøbmand N. Nesen Brock i Frederikshavn udnævnt til virkelig Commerceraad.

Under den afrikanske Consulat-Direction:
Den 17de Mai er Capitain i Søe-Staten, G. F. Ulrich, udnævnt til Consul i Algier i Capitain-Lieutenant S. E. Willes Sted, som efter Ansøgning, fra denne Post, i Raade bliver rappelleret.